T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

BÜZGÜLÜ PERDELER

Ankara, 2012

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR iii
GİRİŞ 1
ÖĞRENME FAALİYETİ–1 3
1. PERDE ÜRETİMİ İÇİN HAZIRLIK 3
1.1. Perdeler ve Tarihçesi 3
1.1.1. Tarihçesi 3
1.2. Perde Üretimi için Model Seçimi 4
1.2.1. Model Özelliğine Göre Ev Perdeleri 4
1.2.2.Perde Kullanım Alanına Göre Model Seçimi 9
1.2.3. Pencere Tiplerine Göre Perde Modelleri 12
1.2.4. Birey İhtiyaçlarına Göre Perde Modeli Seçimi 21
1.3. Perde Üretimi için Kumaş Seçimi 22
1.3.1. Perde Kumaş Türleri 22
1.3.2. Modele Göre Kumaş Seçimi 26
1.3.3. Perde Modeline Göre Kumaş Seçimi Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar 26
1.4. Perde Ölçüsü Almanın Önemi 27
1.4.1.Perde Ölçüsü Alma 27
1.4.2. Bitmiş Boy 27
1.4.3. Bitmiş En 28
1.4.4. Perde Başlığı Ölçüsü Alma 28
1.5. Perdelerin Temizlik ve Korunması 29
1.5.1. Perdelerin Temizliği 29
1.5.2. Perdelerin Korunması 30
UYGULAMA FAALİYETİ 31
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 32
ÖĞRENME FAALİYETİ–2 33
2. BASİT BÜZGÜLÜ PERDE DİKimi 33
2.1. Büzgülü Perde için Kullanılabilecek Kumaşlar 33
2.2. Basit Büzgülü Perde Üretimi için Ön Hazırlık 35
2.2.1. Araç Gereç Belirleme 35
2.2.2. Kumaş Hesabı ve Kesim 36
2.2.3. Kumaş Hesabı Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar 36
2.2.4. Perde Kumaşını Kesme 36
2.3. Basit Büzgülü Perde Dikimi 38
UYGULAMA FAALİYETİ 40
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 45
MODÜL DEĞERLENDİRME 47
CEVAP ANAHTARLARI 48
KAYNAKÇA 49

AÇIKLAMALAR

ALAN	**El Sanatları Teknolojisi**
DAL/MESLEK	**Dekoratif Ev Tekstili**
MODÜLÜN ADI	**Büzgülü Perdeler**
MODÜLÜN TANIMI	Perde çeşitleri, perdelerin kullanım alanları, perde kullanım alanının ölçüsünü alıp büzgülü perde dikimiyle ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	**40/32**
ÖN KOŞUL	Ev tekstili kumaşları modülünü almış olmak
YETERLİK	Büzgülü perde üretmek
MODÜLÜN AMACI	**Genel Amaç** Gerekli ortam sağlandığında, perdeleri tanıyarak, pencereye göre ölçü alabilecek, kumaş hesabı yaparak basit büzgülü perdeyi kesebilecek, perdeyi dikerek yerine takabileceksiniz. **Amaçlar** **1.** Perde üretimi için hazırlık yapabileceksiniz. **2.** Basit büzgülü perde dikebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	**Ortam**: Perde dikimi için uygun aydınlık ve geniş bir atölye ortamı **Donanım**: Düz dikiş makinesi, overlok makinesi, çalışma masası, sandalye, perde malzemeleri, ütü, ütü masası ve yardımcı araç gereçler, kaynak kitaplar, elektronik bilgi kaynakları, kumaş örnekleri ve gereçler
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Günümüzde, ev tekstili bir istihdam alanı olarak sanayi sektöründe yerini almıştır. Ev tekstilinin temel ürünlerinden biri de perdelerdir. Pencereler şekillerine, yapılarına ve bulundukları yere göre dekore edilmelidir. Bunun yanı sıra evin bazı iç bölümlerde bölme yapma, bazı bölümleri gizleme ya da dekor oluşturma amacıyla da perdeler kullanılmaktadır. Perdeler evin dekorunu göze hoş gelmeyecek şekilde bozabilir veya kullanılan eşyalara uyum sağlayarak güzelleştirebilir.

Kullanım amacı ne olursa olsun perdeler geçmiş yüzyıllarda var olduğu gibi günümüzde de kullanılmaya devam edecektir.

Dekoratif Ev Tekstili Meslek Dalı'nın önemli bir bölümünü oluşturan perdeleri bu modülle tanımaya başlayacak ilk temel tekniklerini uygulayacaksınız.

Perde hazırlanırken bu konuda verilen bütün ayrıntılar göz önünde bulundurulmalıdır.
Çalışmalarda başarı kazanabilmek için konu ile ilgili teknik bilgiler yeterince incelenmeli, işlemler gereği gibi uygulanmalıdır.

Siz de bu faaliyeti, başarı ile tamamladığınızda kaliteli ve ihtiyaçlara uygun perde dikebilirsiniz. Bunun yanı sıra yaptığınız ürünler ile ekonomik gelir sağlayabilirsiniz.

Bu modül bundan sonraki alacağınız perdelerle ilgili modüllerde de size rehber olacaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ–1

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında perdeler ve tarihçesini, perde üretimi için hazırlık yapmayı öğrenebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Perdelerin tarihçesini araştırınız.
- Perde modellerini araştırınız.
- Perde kumaşlarını araştırınız.
- Bulduğunuz örneklerden katalog hazırlayınız.
- Hazırladığınız katalogu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. PERDE ÜRETİMİ İÇİN HAZIRLIK

1.1. Perdeler ve Tarihçesi

Perdeler, pencere, dolap, yatak, kapı ve odalar arasında görüşü kesmek, evin gizliliğini sağlamak amacıyla kullanılan daha çok kumaştan hazırlanmış dekoratif eşyalardır.

1.1.1. Tarihçesi

Günümüze gelene kadar perdeler, model ve görünüş bakımında büyük değişiklikler göstermiştir. Bunları genel hatları ile şöyle inceleyebiliriz.

17. yüzyılda perdeler soğuğa ve ışığa karşı korunmak amacıyla kullanılmakta ve sade bir şekilde hazırlanmaktaydı.

XII. Louis döneminde, dekorda en önemli unsur renk olmuştur. Perde rengi ile döşemede kullanılan renklerin uyumlu olması fikri benimsenmiş ve uygulanmıştır.

Dekorun zenginleşmesi amacıyla perdelerin kullanılması Rönesans'la başlar. XIV. Louis ve XV. Louis dönemlerinde perdeler değişik modeller ve özellikler kazanmıştır.

18.yüzyılda ev döşemesinde, dolayısıyla perdelerde de pastel renkler hâkim olmaya başlamıştır. Bu dönemde, perdelerin kenarlarına harçlar geçirilmiş büzgülü perdeler, drape başlıkları, Venedik storları pencereleri süsledi. Kadife, lame, lampas gibi ağır kumaşların yerini, pamuklu ve keten kumaşlar almıştır. Kornişler daha sade ve spor bir görünüm

kazanmış ahşap, bakır ve pirinçten hazırlanan halkalı kornişler rüstik döşemede kullanılmıştır.

Ülkemizde perdenin gelişim sürecine baktığımızda, batılaşma dönemine kadar, perde tasarımlarında evrensel çizgilerden yararlanıldığı gibi kültürümüzün etkilerini de görmekteyiz. 19.yy'da 1. Selim döneminde sarayda dekoratif amaçlı pencere perdeleri kullanılmış. Bu perdeler iki kanatlı ve zengin drapelere sahip ayrıca, bu dönemde kullanılan perdeler kumaş işleme sanatımızın en güzel örneklerini yansıtmaktadır. 16. ve 17.yy'da Bursa'da üretilen ipek kumaşlarla, Osmanlı saray kumaş sanatı en parlak dönemlerini yaşamış. 17.yy'ın ikinci yarısından itibaren kumaşlarda ve perdelerde batı etkileri yoğunluk kazanmış, Avrupa kumaşların iç piyasayı ele geçirmeye başlamasıyla kumaş sanatı ve perdecilik gerilemeye başlamış. 18.yy'ın sonlarına doğru Türk perdeciliğinde 'Türk Rokokosu' ve 'Empire' üslupları yaygınlaşmış, 1843 yılında ipekli kumaş üretmek için Hereke 'de bir fabrika kurulmuş ve saray iç mekânlarında dekoratif, kaliteli perdelik kumaşların üretimi buradan yapılmaya başlanmış. Bu fabrikadan çıkan kumaşlar günümüzde; Dolmabahçe, Beylerbeyi, Çırağan ve Yıldız Sarayları'nda bulunmaktadır. Desenlerde Batı etkisiyle iri çiçekler, kıvırmalı yapraklar, stilize formlar göze çarpar.

20. yüzyılda mimari ve dekoratif gelişmeler doğrultusunda, pencereler adeta bir statü kazanmıştır. Teknolojik gelişmeler, kumaşlarla birlikte pencere ve perdelerde kullanılacak aksesuarların da çeşitlenmesine neden olmuştur.

1.2. Perde Üretimi için Model Seçimi

1.2.1. Model Özelliğine Göre Ev Perdeleri

Ev perdelerini model özelliğine göre gruplandırmak dikim teknikleri açısından çok önemlidir. Bu tarz gruplandırma ile model özelliğine göre kumaş, desen, boy değişiklikleri ile farklı mekânlar için perde üretebilirsiniz.

- Büzgülü perdeler: Büzme teknikleri ile oluşturulan perdelerdir. Büzgülü perdelerde büzme işlemi ekstrafor çeşitlerine göre yapılır. Her mekânda kullanılabilen korniş ile taban arasındaki uzunlukta veya pencere sahanlığının 1 cm üzerinde ya da 10 cm altında biter (dilimli, kruvaze vb)

Resim 1.1: Büzgülü Perdeler

- **Brizbiz perdeler:** Özellikle çok sık açılıp kapanan ve bu sırada perdenin sabit olması istenen durumlarda üretilen perdelerdir.

Resim 1.2: Brizbiz perde

- **Pilili perdeler:** Pili kırma teknikleri kullanarak oluşturulan perdelerdir (tek, ikili-üçlü, kırma pili).

Resim 1. 3: Pilili fon ve tül perde

- **Fon (dekor) perdeler:** Düz veya desenli kumaşlardan hazırlanan, renk, desen, doku bakımından odanın dekorunu tamamlayan perdelerdir. Tül perdelerle, düz

storlarla, pilili, büzgülü veya Venedik storlarla ve yarım perdelerle birlikte kullanılır. Dubleli ve dublesiz olarak hazırlanan perdeler için ışığı geçirmeyen kumaşlar kullanılır.

- Dublesiz fon (dekor) perdeler, pilili (tek, ikili-üçlü, kırma pili) perdeler
- Dubleli fon (dekor) perdeler
- Klasik perdeler

Resim 1.4: Fon dekor perdeler

- **Storlar:** Storlar; düz olarak hazırlanıp, bir silindir üzerinde hareket edenler, kendi üzerine pililer yaparak toplananlar veya büzgülerle toplananlar olmak üzere çeşitlidir.

Resim 1.5: Üstten silindir toplanan storlar

Resim 1.6: Alttan silindir toplanan storlar

- **Katlamalı perdeler:** Standart, kademeli, mekanizmalı katlama teknikleri kullanarak perdelerin boyuna açılması ile oluşturulan perdelerdir.

Resim 1.7: Katlamalı perdeler

- **Rustik perdeler:** Korniş yerine rustiklere takılan perdelerdir. Rüstiklere asma tekniklerine göre çeşitlenir. Rustik perdeler, bütün veya yarım olarak hazırlanabilir. Gizliliği sağlamak bakımından iki veya üç kat olarak da çalışılabilir. Ahşap, pirinç veya bakır gibi halkalı kornişlerle kullanılır. Bu kornişlere rustik korniş de denir. Daha çok kalın, pamuklu ve ketenler kullanılır.

Resim 1.8: Rustik perdeResim

Resim 1.9: Rustik perde ahşap başlık

- **Model özellikli perdeler:** Gelişen teknolojiye ve tüketici isteklerine göre süsleme teknikleri ile oluşturulan perdelerdir. Balon perdeler, dilimli, boncuklu, işlemeli vb.

Resim1.10: Model özellikli (balon) perde

Resim 1.11: Model özellikli (katlamalı)perde

1.2.2.Perde Kullanım Alanına Göre Model Seçimi

Pazarlama teknikleri ve tüketicinin istekleri doğrultusunda perdeleri kullanım alanlarına yönelik sınıflamak da mümkündür.

- **Yatak odası perdeleri**: Yatak odalarının özelliğinden dolayı odaya loş ışık yansıtan kumaşlardan tercih edilen dikiminde de farklı detaylar kullanılan perdelerdir.Yatak odalarında yine pencerenin boyutuna ve genel dekoratif özelliklere göre değişiklik gösterebilecek bir seçim yapılabilir. Gösterişli bir yatak oda ise satenden yere kadar uzanan ipek vual ya da sentetik ipek ve desenli dokuma tarzı perdeleri tercih edilebilir. Modern ve genç bir ruhu devam ettirebilmek için, farklı çizgilere sahip bir kumaştan katlamalı sistem perdeler yatak odaları için şık bir seçenek olacaktır.

Resim 1.12: Yatak odası perdesi

- **Salon perdeleri:** Günümüz koşullarında salon ve oturma grubu birleştiği için bu grup için hazırlanan perdeler hem oturma odası hem de salon için kullanılabilmektedir. Büyük salonu ve büyük penceresi olan evlerde yine yerlere kadar uzanan tülleri tercih etmelisiniz. Böylelikle bu alan çok daha zengin ve kaliteli gözükecektir. Klasik bir odada ise kendinden desenli; sportif bir hava yaratmak için ise sadece düz renk tül kullanmanız yeterli olacaktır.

Resim 1.13: Salon perdeleri

- **Çocuk odası perdeleri:** Çocuk odası perdelerinin neşeli renk ve desenleri olan aynı zamanda toz tutmayan sağlıklı kumaşlardan seçilmesi gerekir. Çocuk ya da genç odasındaki perdeler, abartıdan uzak, modernize edilmiş çizgilerle tasarlanmış, eğlenceli ve diğer mobilyalar ile bütünlük oluşturacak bir stilde olmalıdır. Bu mekânların ferah ve aydınlık olması gerekir. Bu yüzden yarım perde ve tüller ideal bir tercihtir.

Resim 1.14: Çocuk odası perdesi

- **Mutfak perdeleri:** Mutfağın özelliğinden dolayı kolay temizlenebilen leke tutmayan kumaşların tercih edildiği perdelerdir.

Resim 1.15: Mutfak perdesi

- **Banyo perdeleri:** Nem ve ısıya dayanaklı aynı zamanda çabuk kuruma özelliği olan kumaşlardan oluşturulan perdelerdir.

Resim 1.16: Banyo perdeleri

- **Dekoratif gizleme** amaçlı perdeler: Kullanılan mekânlarda dekor verme ve gizleme amaçlı istekler üzerine üretilen perdelerdir.

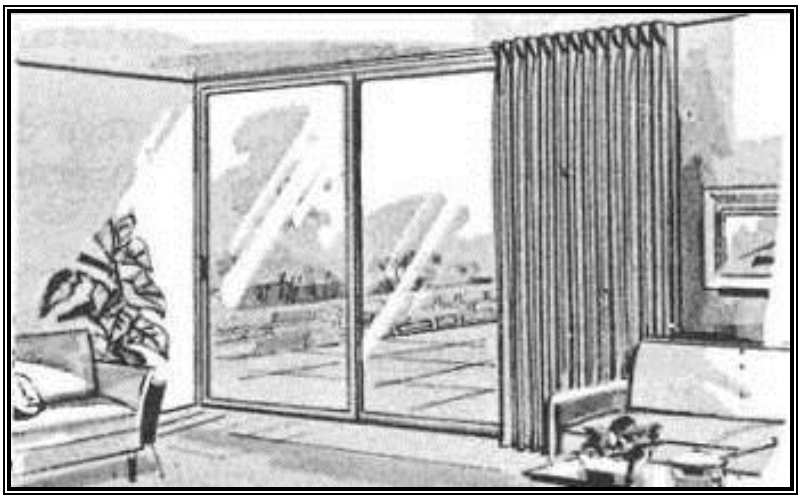
Resim 1.17: Dekoratif gizleme amaçlı perdeler

1.2.3. Pencere Tiplerine Göre Perde Modelleri

- **Köşe pencereleri**

  - **Tek taraflı köşe pencereler**

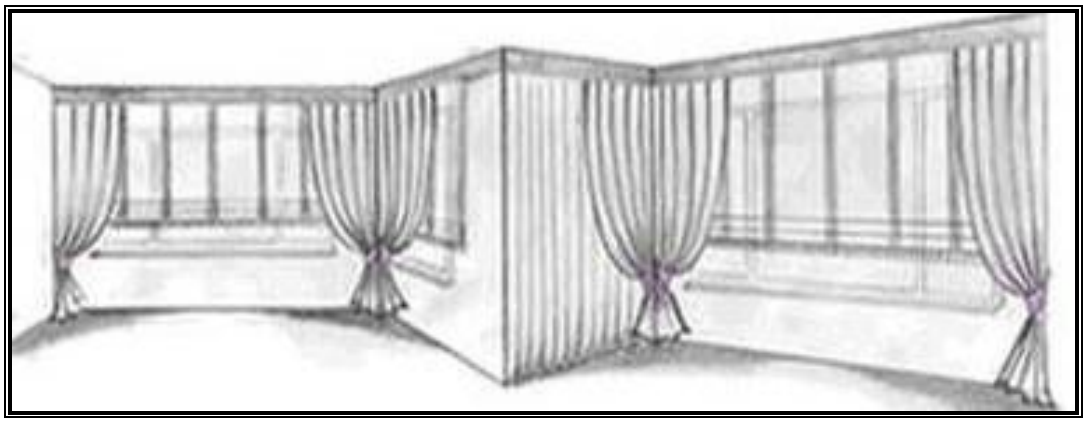
    - Perde çeşitleri bireylerin yaşam tarzına doğru orantılı olarak tasarımda farklılıklar gösterir. Odanın aydınlanma sorunu varsa, oda loş ise pencerenin birleştiği köşedeki duvara vitrin, ayna vb. yerleştirilir. Pencereye sadece dekor perdesi takılır ve bu perde duvara doğru çekilir.
    - Pencere küçükse, pencere rayı pencereden 50–60 cm taşacak şekilde yerleştirilir. Dekor perdesi pencereyi tamamen açık bırakacak şekilde yana toplanır.
    - Pencere sahanlığına kadar inen kısa perdeler kullanılır.
    - Ayrıca cam boyunca hazırlanmış düz storlar, gerektiğinde yukarı çekilerek odaya ışık girmesi sağlanabilir.
    - Bir kornişe takılış iki dekor perdesi köşede birleştirilebilir. Pencere olan tarafa istenirse tül perdede takılır ve perde açık tutulur. Diğer dekor perdesi ise açılmaz. Böylece o köşede de pencere varmış fakat perdesi açılmamış izlenimi verilir.

Şekil 1.1: Köşe pencereler

- **Çift taraflı köşe pencereler**

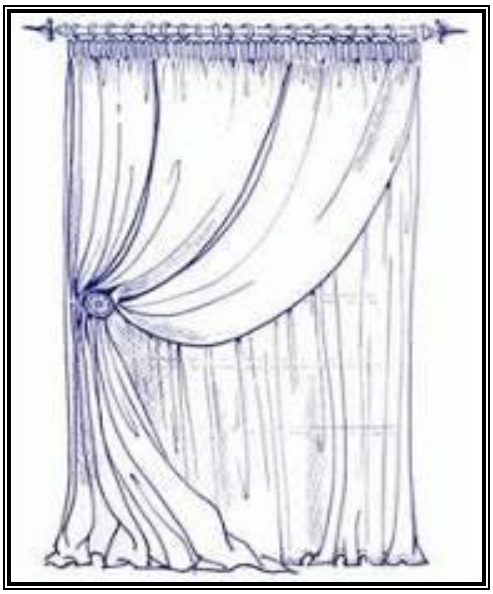
  - Bir köşede birleşen iki ya da fazla pencere, köşede kıvrılarak dönen perde rayı kullanılarak tek pencere gibi dekore edilir.
  - Bu pencerelerde yere kadar uzanan ve iki yana açılan ya da aynı şekilde hazırlanıp perde bağı ile yanlarda tutturulan dekor perdeleri kullanılır.
  - Ayrıca içte büzgülü, pilili veya düz stor, yanlarda dekor perdesi ve üzerinde perde farbası kullanılabilir.
  - Eğer köşede ince de olsa duvar varsa köşede bir dekor perdesi kullanılarak, duvarın görüntüsünü kapatmak uygun olur.

Şekil1.1.2: Çift taraflı köşe pencere perdeleri

➢ **Tek pencere**

- Bir odada bulunan tek pencere, en ve boy bakımından daha zengin hale getirilebilir.
- Perde, odada uygun oranlar sağlayacak kadar geniş bir yüzeye takılmalıdır. Bunun için perde rayı, pencerenin iki tarafına uygun genişlik elde edilecek kadar uzatılır. Pencere çok küçük değilse, iki yandan da 20 – 30 cm kadar uzatmak yeterlidir. Perde, pencere çerçevesine kadar açılır.
- Tek pencere odanın dar duvarında ise bütün duvara dekor perdesi takılır. Pencerede, tül perde kullanılabilir. Dekor perdesi, pencereyi açıkta bırakacak şekilde açılır.

Şekil 1.3: Tek pencere perdesi

➢ **İki pencere**

- İki pencere birbirine çok yakın ise, tek pencere gibi dekore edilir.
- İstenirse, perde farbası kullanılabilir.
- İki pencerenin arasındaki duvar biraz genişse, iki ayrı çözümde düşünülebilir.
- Her iki pencere ayrı ayrı perdelenir. Aradaki duvara ayna, aplik veya tablo yerleştirilebilir.
- İki pencere genişliğince perde farbası hazırlanır. Yukarıda kullanılan dekor perdesi gibi bir kanat perde de duvarı kapatacak şekilde ortaya takılır.
- Yan yana bulunan üç ya da daha çok sayıdaki pencere, ikili pencere gibi perdelenir.

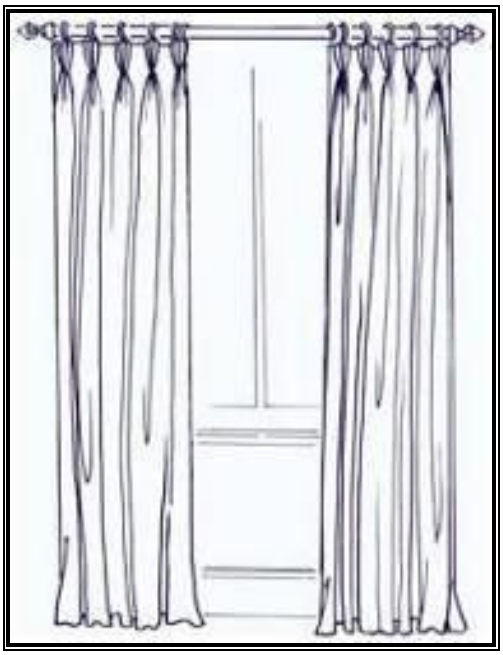

Şekil 1.4: İki pencere perdesi

- **Bir odadaki çeşitli pencereler:** Bir odada çeşitli büyüklükte pencere bulunabilir (dar, uzun, kısa, geniş vb.). Perdelendikleri zaman aynı görünmelerini sağlamak amacıyla, yükseklik ve genişliklerinin birbirine uydurulması gerekir.

- **Çok dar ve uzun pencereler**

  - Bu pencereleri daha uygun oranlarda gösterebilmek için perde pencerenin iki yanında dışarı çıkarak asılır.
  - Bu pencerelerde mutlaka perde farbası veya korniş kullanmak önerilir. Böylece boyunun daha kısa görünmesi sağlanır. Perde rayı, yanlara doğru 50 – 60 cm uzatılır. Perde yanlara çekilerek pencere açıklığı çoğaltılmış ve ışık durumu daha iyi ayarlanmış olur.
  - Bu pencereleri daha uygun oranlarda gösterebilmek için perde, pencerenin iki yanında dışarı çıkarak asılır.

Şekil 1.5: Dar ve uzun pencere perdesi

- **Dar ve kısa pencereler**

  - Pencerenin alt çerçevesinden aşağıya doğru istenen oranı sağlayacak şekilde bir perde asılır.
  - Ayrıca pencerenin iki yanında duvarlara doğru, iki kanat perde asılır. Bu perdeler iki yanda toplanır.

- **Çok geniş pencereler**

  - Bir dönem çok geniş pencereler inşa edilmiştir. Günümüzde kırevlerinde, doğa manzarası bulunan evlerde bu tip pencerelere rastlanılmaktadır.
  - Tül perde ile birlikte, zıt renkte bir dekor perdesi kullanılır. Dekor perdesi, pencerenin mümkün olduğu kadar az bir kısmını açıkta bırakacak şekilde eğim yaparak yanlarda toplanır.
  - Ayrıca pencerenin ortasına bir dekor perdesi takılır. Pencerelerin ortasında duvar varmış izlenimi verilir.
  - Perde rayı, pencerenin iki yanına fazla taşmayacak şekilde yerleştirilir. Dekor perdeleri, pencereyi kapatacak şekilde yanlarda toplanır. Pencerenin önüne uygun bir mobilya konarak, dikkat pencereden uzaklaştırılır.
  - Geniş pencere, spor döşenmiş bir odada bulunuyorsa her pencere tek tek perdelenerek sevimli bir ortam oluşturulabilir. Pencerenin üzerinde kullanılacak bir perde farbası bütünlük sağlar.

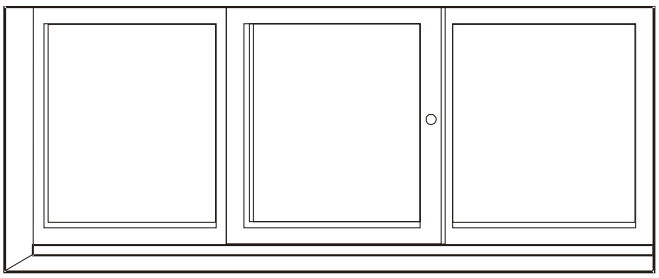
Şekil 1.6: Çok geniş pencere

Resim 1.18: Çok geniş pencere perdeleri

- **Şerit pencereler**

  - Tavana yakın ve yatay olarak inşa edilmiş pencerelerdir. Genellikle modern ve küçük evlerde ve zeminden düşük evlerdeki pencere şekillerindendir. Yeterli büyüklükte olurlarsa aydınlatmayı sağlayabilir.
  - Şerit pencerelerin fazla dikkat çekmesi istenmezse perde duvar rengine yakın bir tonda hazırlanmalıdır.
  - Perde pencerenin etrafından fazla taşmamalıdır. Kruvaze, brizbiz gibi perdeler, çerçeve boyunda pilili perdeler ve büzgülü storlar kullanılır

Şekil 1.7: Şerit pencere

- **Camlı kapılar ve jaluzi pencereler (vasistas)**

  - Uzun tül ve dekor perdesi ile perdelenebilir. Camlı kapılar ve vasistaslar mutfakta ise brizbiz perde kullanmak daha uygundur.
  - Kır evlerinde camlı kapılarda üstü farbalı, iki yana açılan ve yere kadar uzanan kalın perdeler de kullanılabilir.

Resim 1.19: Jaluzi **Resim 1.20.: Cam Balkonlu Perdeler**

- **Radyatörün üzerindeki pencereler**

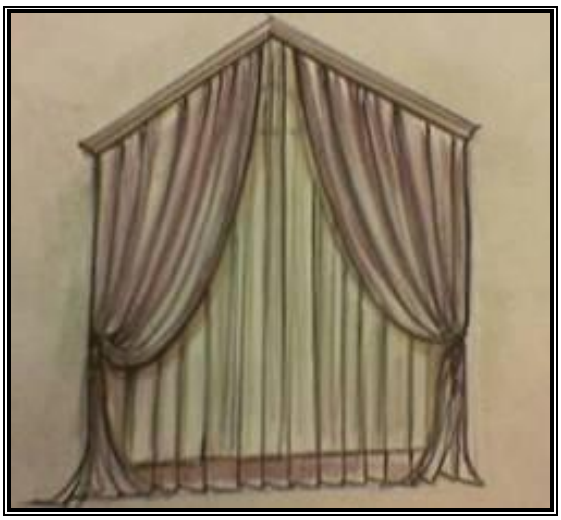
  - Duvar renginde bir perde ve üzerinde desenli dekor perdesi kullanılır.
  - Radyatörlerin üzerinde kısa perdeler kullanmak, ısıyı kesmemek ve perdenin kirlenmesini önlemek bakımından iyi bir çözümdür.
  - Radyatörlerin görünmesi istenmiyorsa oda yeterince büyük olduğu takdirde, perde rayı tavan üzerine 30 cm içe girerek monte edilir. Bu durumda uzun perde kullanılır ve perdenin kirlenmesi biraz da olsa önlenmiş olur. Aynı zamanda radyatörler de kapatılır.

Resim 1.21: Radyatör üstü perde

➢ **Kemerli pencereler**

- Kapıların ya da pencerelerin üzerinde inşa edilir. Görünüşleri çok güzeldir. Perde hazırlarken özelliklerinin bozulmamasına özen gösterilmelidir. Çeşitli şekillerde dekore edilebilir.

Şekil 1.9: Kemerli pencere

➢ **Tavandan yere kadar uzanan pencereler**

Bu pencere tipi, eski evlerde ise dekorda lüks veya stil bir döşeme söz konusu olduğunda, Venedik storlar ve büzgülü tül perdeler kullanılır.

- Modern yapılarda ise, pilili storlar kullanılır. Bunlarda, dikey storlar kullanmakta uygun olabilir.

Resim 1.22: Tavandan yere uzanan pencere perdesi

➢ **Kavisli pencereler (cumba)**

- Kavisli pencereler, çoğu zaman birbiriyle belli açılardan bağlanmış, üç ya da daha fazla sayıda pencereler grubudur.
- Bu pencereler daha çok tek pencere gibi perdelenir. Odanın özelliği ve dekoruna göre yan yana asılmış kruvaze perdeler, düz, büzgülü, pilili veya Venedik storlarla yarım perdeler ve kısa perdeler kullanılabilir.

Resim 1.23: Cumba pencere

Şekil 1.10: Cumba

➢ **Çatı katı pencereleri**

- Çatı katında ve bungalov tipi evlerde bulunan pencereler genellikle küçük ve dardır.
- Bu pencereler, şartlar uygunsa perdesiz kullanılabilir.
- Ayrıca yarım perdeler, brizbiz perdeler, storlar veya kısa perdeler de uygundur.
- Işığı iyi ayarlayabildiği ve odada görünmesi istenmeyen bölümleri kapatma kolaylığı sağladığı için kadife perdeleri kullanmak yerinde olur.

Resim 1.24: Çatı katı pencere perdesi

Şekil 1.11: Çatı katı pencere perdesi

➢ **Kapı yanlarındaki pencereler**

Bunlar, özellikle müstakil evlerde rastlanan, giriş kapısı yanındaki pencerelerdir. Bu pencerelerde renkli camlar, vitraylar kullanılır. Renksiz pencere camı takılı ise brizbiz perdeler daha uygun olur. Dekorasyona uygun ise özel perdelerde kullanılır. Mimari bakımdan değerli pencereler;

- Mimari bakımdan çok değerli, ilgi çekecek bir pencere varsa, onun özelliğini korumak gerekir.
- Uygun şartlarda, hiç perde kullanılmayabilir veya vitray çalışılabilir.
- Perde kullanmak zorunlu ise, pencere üzerine halkalı korniş yerleştirilip, çok sade bir perde kullanılabilir. Böylece, perde açıldığında pencere tümüyle açıkta kalacak şekilde dekore edilmiş olur.

Resim 1.25: Mimari bakımından değerli pencere perdeleri

1.2.4. Birey İhtiyaçlarına Göre Perde Modeli Seçimi

- Perdenin kullanım alanına uygun modeller araştırılmalıdır.
- Perdele modelinin evin tarzına uyum sağlamasına varsa pencere kusurlarının giderilmesine uygun olması gerekir.
- Mekanların özellikleri belirlenerek yaşam amacına uygun modeller üretilmelidir (yatak, villa, sahne, çocuk oyun odası vb.).
- Perdeleri süslemedeki kullanılan harç, şerit, kordon, şaçak gibi gereçler modele, kumaşa, stile, renk, doku ve desen yönünden uyum sağlamalıdır.

- Çocuk odalarında yapılan süslemeler, çocuğun yaşına ve zevkine uygun olmalıdır. Mutfakta ise temizliği ve bakımı kolay olan kumaş ve modeller tercih edilmelidir.
- İklim ve odanın güneş durumu model seçiminde göz önünde bulundurulmalıdır.
- Perde modelinin boyları pencere, şekline uygun olmalıdır.
- Perde modelinde kullanılacak aksesuarlarda modelle uyum içinde olması gerekir.

1.3. Perde Üretimi için Kumaş Seçimi

1.3.1. Perde Kumaş Türleri

Tekstil sektöründeki gelişmelere paralel perde üretiminde kullanılan kumaşlarda da çeşitlilik artmıştır. Ev perdelerinde kullanılan kumaşlar hammadde özelliklerine göre; organze, tül, vual, keten, tafta, kadife, polyester, polyester likra, akrilik, pamuk akrilik, polyester viskon pamuk, keten, viskon keten, viskon keten licra, yün poplin gabardin, twist gabardin, canvas, ribbs, polyester viskon licra, pamuk polyester gibi isimlerle piyasa da perde üretim sektörünün hizmetine sunulmaktadır. Perde kullanımında müşteriden gelen talepler ve üretim tekniklerindeki gelişmelere paralel perdelik kumaşlarda aşağıdaki özellikler bulunmaktadır.

- **Işık geçirme:** Özellikle küçük mekânlarda aydınlık etkisi yaratmak için ışık geçirme özelliği olan perdelik kumaşlar tercih edilmelidir. Tül, organze, vual vb.
- **Işık geçirmezlik:** Işık geçirgenliğinin istenmediği mekânlarda ışık geçirmezlik özelliği olan perdelik kumaşlar tercih edilmelidir. Kadife, tafta, gabardin vb.
- **Isıyı geçirmezlik**: Mekânlarda ısı kabı istenmediği durumlarda ısı geçirmezlik özelliği olan perdelik kumaşlar tercih edilmelidir. Ayrıca perdelik kumaşlara astarlık kumaşlar geçirilerek de ısı kaybı önlenebilmektedir. Fon perdelik kalın kumaşlar vb.
- **Buruşmazlık:** Kolay temizlik ve bakım özelliği istenen durumlarda buruşmazlık özelliği olan kumaşlar tercih edilir. Krinkıl, polyester vb.
- **Leke Tutmama:** Leke tutmama özelliği istenen perdelerde leke tutmazlık özelliği olan perdelik kumaşlar tercih edilmelidir.
- **Dayanıklılık:** Dayanıklılık özelliğinin fazla olması istenen perdelerde dayanıklılık özelliği olan perdelik kumaşlar tercih edilmelidir.

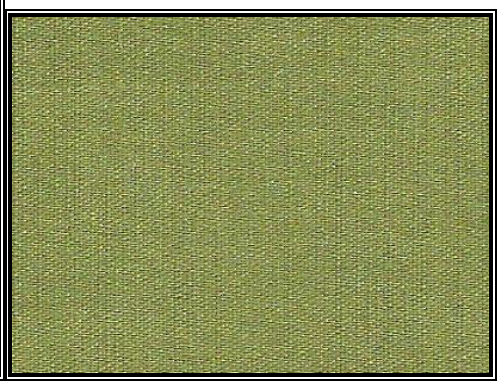
Resim 1.26: Perdelik kumaşlar

Resim 1.27: Polyester kanvas kumaş

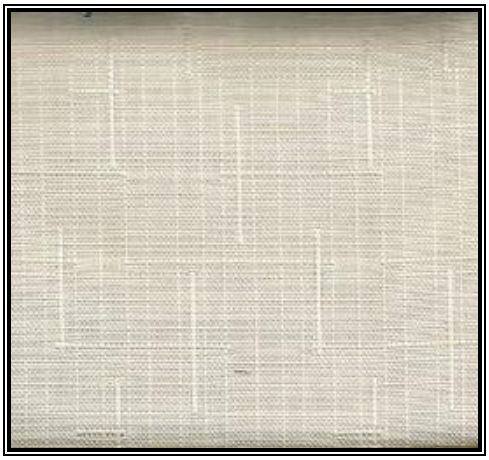
Resim 1.28: Organze tül kumaş

Resim 1.29: Şantuk perdelik kumaş

Resim 1.30: Şantuk perdelik kumaş

Resim 1.31: Şantuk saten kumaş

Resim 1.32: Saten perdelik kumaş

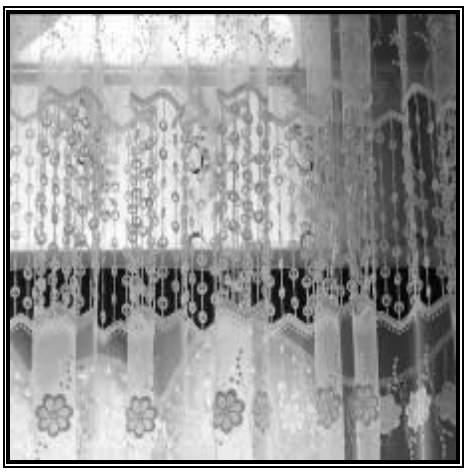
Resim 1.33: Puanlı saten perdelik kumaş

Resim 1.34: Saten perdelik kumaşlar

Resim 1.35: Polyester pamuk perdelik kumaş

Resim 1.36: Perdelik kumaş

Resim 1.37: Panama perdelik kumaş

Resim 1.38: Saten perdelik kumaş

Resim 1.39: Perdelik kumaşlar (ip perde)

Resim 1.40: Panama perdelik kumaşlar

Resim 1.41: Perdelik kumaşlar

Resim 1.42: Perdelik kumaşlar

1.3.2. Modele Göre Kumaş Seçimi

Perde kumaşı seçmede en önemli konu üretilecek perdenin kullanım alanı ve model özelliğine uygun olmasıdır. Mekânın yapısı, kullanım amacı, kimlerin kullanacağı düşünülerek önce model belirlenir, daha sonra kumaş seçimi yapılır. Kullanılması düşünülen kumaşlardan örnekler alınıp taslak üzerinde yerleştirilerek incelenir. Bu şekilde model, kumaş, doku, desen ve renk konusunda en doğru kararı vermek mümkün olabilir. Kumaşların dökümü, inceliği, kalınlığı ve desen özelliklerinin de modelle uyum içinde olması modelin istenilen etkiyi yapması açısından önem taşımaktadır.

1.3.3. Perde Modeline Göre Kumaş Seçimi Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar

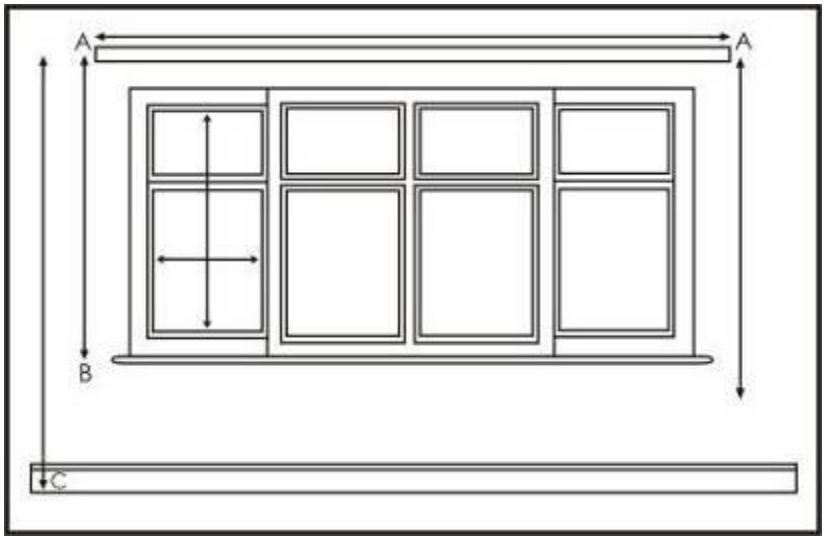
- Pencerenin özelliğine göre (geniş, dar, yüksek, köşe pencere v.b) seçilmelidir. Örneğin, geniş pencerelerde eteği özel desenli tüller, boyuna değil enine kullanılır.
- Perde renginin seçimi çok önemlidir. Perde rengi, odadaki geniş bir yüzeydeki renge ya da en az kullanılan renk ya da kullanıldığı alanda kombine olacak şekilde olmalıdır.
- Odanın büyüklüğü de göz önünde bulundurulmalıdır (Büyük odalarda her renk ve desen kullanılabilir).
- Odanın döşeme tarzına ve kullanılan kumaşlarla uyumlu olmalıdır.
- Odanın ışık alma durumu (karanlık, aydınlık, loş, çatı katı vb.) göz önünde bulundurulmalıdır.
- Kullanılacak mekâna uygunluğuna (salon, banyo, çocuk odası vb.) dikkat edilmelidir.
- Perdelerin, evi toz, soğuk, sıcak ve gürültüye karşı koruduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.
- Perdeler, aile fertlerinin ihtiyaçları ve zevkleri göz önüne alarak hazırlanmalıdır.

1.4. Perde Ölçüsü Almanın Önemi

1.4.1.Perde Ölçüsü Alma

Perdeler pencere, kapı, dekor, gizleme yapılacak alanlar için üretildiğinden evdeki bu alanlar için doğru ölçü alma ve ölçü alma tekniklerinin bilinmesi çok önemlidir. Pencere ölçüleri iki defa alınmalı ve bu iş için tahta veya çelik metre kullanılmalıdır. Bir oda da aynı gibi görünen pencereler bile ayrı ayrı ölçülmelidir.

Ölçü almaya başlamadan önce perde raylarının, brizbiz çubuğunun, halkalı kornişlerin pencerenin neresine yerleştirileceği (A), perde boyu (B veya C) ve eninin (A) nereden başlayıp nerede biteceğine karar vermiş olmak gerekir.

Şekil 1.12: Perde ölçüsü alma

1.4.2. Bitmiş Boy

Bitmiş boy, perde takıldığı zaman kaplayacağı yüzeyi ifade eder. Perde rayı, halkalı korniş veya stor çubuğunun yerleştirildiği yerden perdenin biteceği noktaya kadar olan uzunluktur.

- Halkalı korniş kullanılacaksa ölçü almaya korniş halkasının en alt noktasından başlanmalıdır.
- Perde rayı pencerenin üzerine yerleştirilmişse ölçü almaya rayın 1cm üzerinden, ray tavana yerleşmişse ölçü almaya rayın 0,5 cm altından başlanır.
- Başlama noktası böylece tespit edildikten sonra perdenin bitmesi istenen noktaya kadar alınacak ölçü, perde bitmiş boy ölçüsüdür.
- Perde kısa hazırlanıyorsa pencere derinliğinden 1 cm kısa veya pencere sahanlığından 10 cm uzun ölçü alınır.
- Perde uzun hazırlanıyorsa odanın tabanından 2 – 2,5 cm yukarıda veya istenirse tabandan 10 cm olarak bitebilir.

- Kumaşın dokusu seyrekse, ya da rutubetli bir bölgede yaşanıyorsa, perde boyu yukarıda anlatılanlardan 1– 2 cm daha kısa tutulmalıdır.
- İki perde üst üste kullanılıyorsa içteki perde 2 cm daha kısa olmalıdır.
- Eğer mobilyalar, pencereden aşağıda ise perdenin etek ucu, mobilyanın 1 cm üstünde bitmelidir.
- Pencerenin önünde radyatör var ise perde radyatörlerden 1 cm yukarıda bitmelidir. Radyatörün görünmesi istenmiyorsa perde rayı tavandan 30 cm içe yerleştirilir. Bu durumda perde, uzun olarak hazırlanır (Perdenin 30 cm içeriden takılma nedeni, perdenin radyatöre değerek kirlenmesini önlemektir.).

1.4.3. Bitmiş En

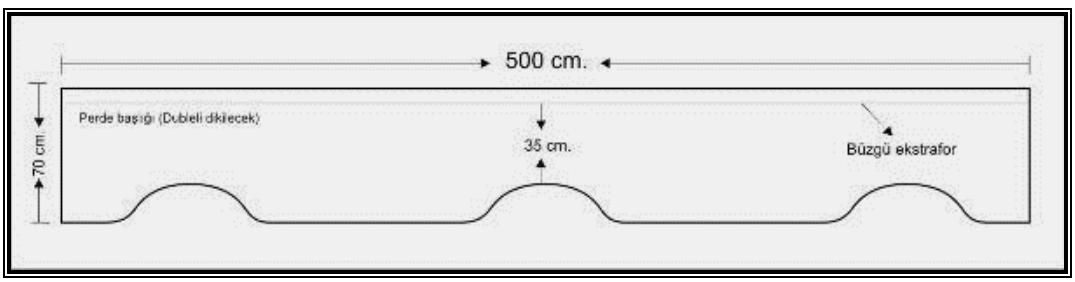
Perde takıldığı zaman kaplayacağı yüzeyi ifade eder en ölçüsü alınırken öncelikle perde rayının, brizbiz çubuğunun veya halkalı korniş gibi gereçlerin pencereye yerleştirilmiş olması gerekir.

- En ölçüsü, yerleştirilmiş olan bu kornişlerin uzunluğunca alınır.
- Düz storlarda, stor çubuğu pencerenin üzerine dıştan veya pencere çerçevesi üzerine içten yerleştirilir.
- Perdeler açıldığında cam yüzeyinin tümünün açıkta kalması istenirse perde rayı pencere genişliğinden 60 cm uzun olmalıdır. Kalın dokulu kumaşlar için bu ölçüyü arttırabilir.
- Pencere ölçüsü alırken hazırlanması düşünülen perde modeline göre boy ve en ölçüleri alınır

1.4.4. Perde Başlığı Ölçüsü Alma

Perde başlığı perdenin üst kenar dikişini, perde halkalarını, raylarını gizlemek, perdeyi güzel göstermek, dekoru tamamlamak amacıyla kullanılır. Perde farbalası veya perde fırfırı da denmektedir.

Perde başlığının boyunu belirlemek için en iyi yol, perde takıldıktan sonra perde üzerinde ölçü almaktır. Genellikle bu ölçü, perde boyunun 1/6'sı veya 1/9'u arasındaki uzunluk olarak belirlenir (15 cm ile 70 cm arasında değişir). En ölçüsü ise perdenin kaplayacağı yüzey + yanlarda 10 cm dönüş payıdır. Perde başlığı için, kalıpla çalışmak düzgün olması için kolaylık sağlar.

Şekil 1.13: Perde başlığı ölçüsü

Resim 1.43: Perde başlığı

1.5. Perdelerin Temizlik ve Korunması

1.5.1. Perdelerin Temizliği

Perdelerinizi oluşturan tül ve kumaşların yıkanabilirlik özellikleri var ise çamaşır makinelerinde standart 30° ve hassas yıkama ayarında temizlikleri yapılmalıdır.

Perdelerinizin kullanım ömrünü uzatabilmeniz için periyodik 30 günde bir üzerindeki toz elektrikli süpürge ile alınmalıdır. Bu sayede perdelerinizi daha geniş aralıklarda yıkama ihtiyacı duyar ve kullanım ömürlerini uzatmış olursunuz. Perdelerinizi sık yıkadığınızda temizlenmesinin yanı sıra kumaş ve tülün deforme olmasına neden olur, kullanım ömürlerini azaltırsınız.

Hiçbir kumaş ve tül ağartıcı özellik taşıyan temizleme maddeleri ile yıkanmamalıdır. Sadece renkli kumaşlar için hazırlanmış temizleyiciler kullanın. Her kumaş ve tülün üzerinde dış etkenlerden koruyucu ve renklendirici, apre dediğimiz kimyasal maddeler ile kaplıdır.

Ağartıcı içeren temizleme maddeleri apreyi sökücü özelliğe sahiptir. Perdeleri derin temizlenmesine karşılık deforme ve renklerinin solmasına neden olur.

Perdeleriniz sadece kuru temizleme özelliğine sahip ise, perde konusunda uzman temizleme firmalardan hizmet alın. Aksi takdirde hoş olmayan sürprizlerle karşılaşabilirsiniz. Viskon, şönil, ipek ve tafta gibi kumaşlar sadece kuru temizleme yapılabilirler.

Mutfakları modern ve havadar gösteren jaluziler 2–3 dk. banyoda musluğun altında yıkanabilme özelliğine sahiptir

Kumaş stor perdeler silinerek temizlenir. Kumaş deforme olduğu takdirde mekanizma sabit kalmak üzere, sadece kumaş değişimi yapmak mümkündür.

Ütü gerektiren kumaşlar için, kumaşın nemli olarak ütüsünün yapılması daha kolay olacaktır. En önemlisi, perdelerinizin çok kirlenmesini beklemeden yıkamalısınız.

1.5.2. Perdelerin Korunması

Perde ve mobilyalarda renk seçimi, odanın ışık oranına göre belirlenir. Odanın az ışık alıyorsa açık renkler, aydınlık ise koyu ve canlı renkler tercih edilebilir. Özellikle az ışık alan odalarda, duvar ve zemin rengi açık renklerde tercih edilmelidir. Bu sayede mekânın geniş görünmesi sağlanır.

Perdelik kumaş ve tüllerinizin ömrünü uzatabilmek için kullanma talimatlarına özen gösterilmeli. Perdelerimizi yaptırmış olduğumuz firmadan kullanmış olduğu kumaş ve tüllerin temizlik ve bakım talimatlarını istemek doğru olacaktır.

Perdeler belli bir mekanizma ile çalışıyor ise (katlamalı perde, motorlu ve uzaktan kumandalı perde, balon perde) temizlik dönemlerinde perdelerin hizmet aldığınız firma tarafından sökülmesini ve takılmasını sağlamalıyız.

Perdelerimizin düşmanlarından biri ise direkt gelen güneş ışınlarıdır. Perdeleri güneş ışınlarından koruyabilmek için arkalarında, stor veya benzeri, güneşlik görevini üstlenebilecek ek perdeler kullanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Perde kumaş ve model çeşitlerinin bulunduğu bir dosya hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Çalışmalar için aydınlık, temiz bir ortam hazırlayınız.	➢ Çalışmalar için aydınlık, temiz bir ortam hazırlayınız.
➢ Perde nedir, araştırınız.	➢ Ev tekstili, dekorasyon dergileri ve elektronik ortamdan araştırınız. ➢ Perde üretimi yapan atölyelerden araştırma yapınız.
➢ Perde kullanım alanına göre model seçimini araştırınız.	➢ Ev tekstili, dekorasyon dergileri ve elektronik ortamdan araştırınız. ➢ Perde üretimi yapan işletmelerin web sayfalarını inceleyiniz.
➢ Pencere tiplerine göre perde modellerini araştırınız.	➢ Ev tekstili, dekorasyon dergileri ve elektronik ortamdan araştırınız. ➢ Perde üretimi yapan işletmelerin web sayfalarını inceleyiniz.
➢ Perde kumaş türlerini özelliklerine ve kullanım alanlarına göre araştırınız.	➢ Araştırma için ön hazırlık yapınız ➢ Gözlem yapınız. ➢ Kumaş numunelerini inceleyiniz. ➢ Araştırma sonuçlarını derleyiniz.
➢ Modele göre kumaş seçimini araştırınız.	➢ Bitmiş perde örneklerini inceleyiniz ➢ Gözlem yapınız.
➢ Perde modeline göre kumaş seçimi yaparken dikkat edilecek noktalar araştırınız.	➢ Bitmiş perde örneklerini inceleyiniz ➢ Gözlem yapınız.
➢ Araştırmanız sonucundaki resimleri dosya haline getiriniz.	➢ Yaratıcı olunuz. ➢ Planlı çalışınız. ➢ Zamanınızı verimli kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise Doğru, yanlış ise Yanlış yazınız.

1. (…) Pencereler, yapıların mimari özelliklerine uygun olarak hazırlanan iç ve dış dekorasyonu tamamlayan, ışık durumunu ve havalandırmayı sağlayan yapı elemanlarıdır.

2. (…) Perde modeli seçiminde evin dekorasyonu önemlidir.

3. (…) Perde başlığı ölçüsü perdenin boyunun 2/5 veya 1/6 kadar olmalıdır.

4. (…) Bitmiş boy, perde takıldığı zaman kaplayacağı yüzeyi ifade eder.

5. (…) Pencerenin önünde radyatör var ise; perde radyatörlerden 10 cm yukarıda bitmelidir.

6. (…) Pencere ölçüsü alırken, belirlenen perde modeline göre boy ve en ölçüleri alınır.

7. (…) Geniş mekânlarda küçük desenler ve açık renkler, küçük odalarda koyu renk ve büyük desenli perdeler kullanılır.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız

8. ……., pencere, dolap, yatak, kapı ve odalar arasında görüşü kesmek, evin gizliliğini sağlamak amacıyla kullanılan daha çok kumaştan hazırlanmış dekoratif eşyalardır.

9. Perdeler, evin dekorasyonuna uyum sağlanmalı ve varsa …… …… gidermesine dikkat edilmelidir.

10. Perdeler, …… fertlerinin ihtiyaçları ve …… göz önüne alarak hazırlanmalıdır.

11. Kavisli pencereler, çoğu zaman birbiriyle belli açılardan ……., üç ya da daha fazla sayıda pencereler grubudur.

12. Tek pencere odanın dar duvarında ise, bütün duvara …… …….. takılır.

13. Dekor perdeler, …….. ve ……. olarak uygulanabilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında, büzgülü perdelerde kullanılan kumaşları öğrenerek kumaş hesabı yapıp basit büzgülü perde dikimi yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Büzgülü perdelerde kullanılan kumaşları araştırınız.
- Büzgülü perde dikiminde kullanılan araç gereçleri araştırınız.
- Basit büzgülü perde dikiminde kumaş hesabı nasıl yapılır, araştırınız.
- Basit büzgülü perde dikim tekniklerini araştırınız.
- Bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız

2. BASİT BÜZGÜLÜ PERDE DİKİMİ

2.1. Büzgülü Perde için Kullanılabilecek Kumaşlar

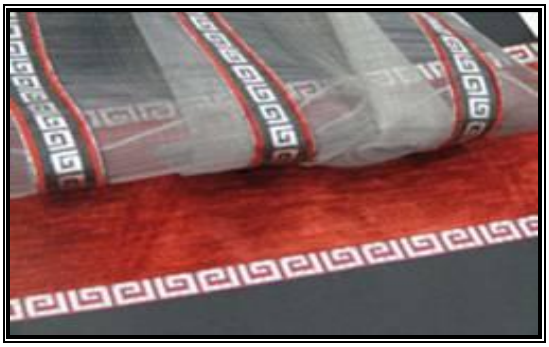
Resim 2.1: Büzgülü perde kumaş örnekleri

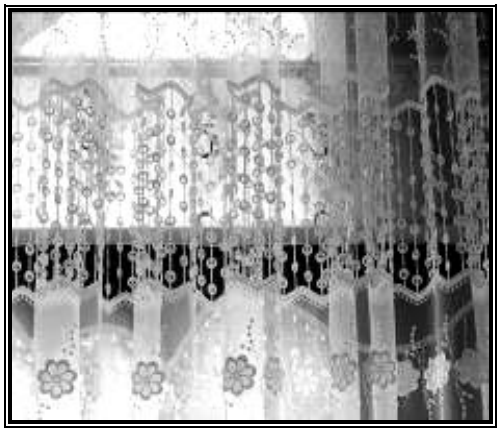
Resim 2.2: Büzgülü perde kumaş örnekleri

Resim 2.3: Büzgülü perde kumaş örnekleri

Resim 2.4: Büzgülü perde kumaş örnekleri

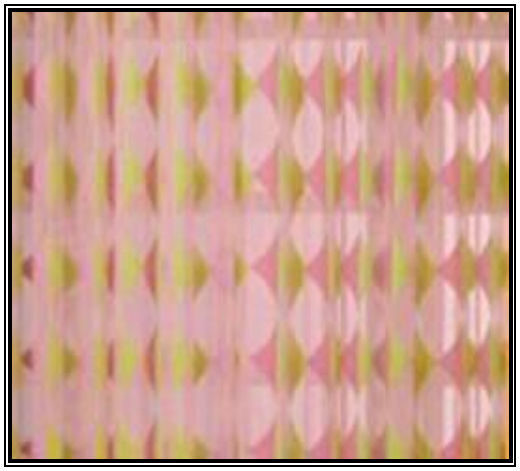
Resim 2.5: Büzgülü perde kumaş örnekleri

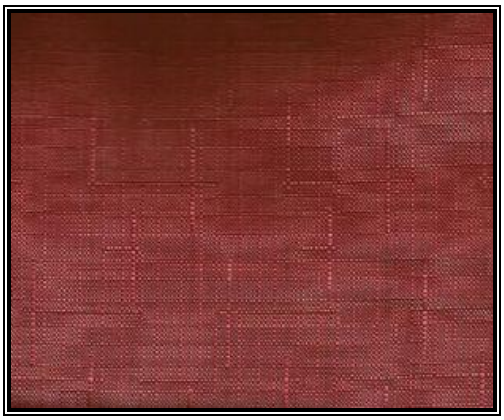
Resim 2.6: Büzgülü perde kumaş örnekleri

Resim 2.7: Büzgülü perde kumaş örnekleri

Resim 2.8:Büzgülü perde kumaş örnekleri

Resim 2.9: Büzgülü perde (şantuk saten) kumaşı

Resim 2.10: Büzgülü perde kumaşı

Resim 2.11: Büzgülü perde kumaş örnekleri

2.2. Basit Büzgülü Perde Üretimi için Ön Hazırlık

2.2.1. Araç Gereç Belirleme

- Model kitapları ve dergiler,
- Tahta veya çelik metre,
- Perdelik kumaşlar,
- Makas, toplu iğne, büzgü ekstraforu,
- Dikiş iplikleri, perde halkaları,
- Dikiş makinesi,
- Ütü

2.2.2. Kumaş Hesabı ve Kesim

Perde üretiminde hazırlanacak olan perdenin model özelliğine göre kumaş hesabı yapabilmek için kullanılacak olan kumaşın cinsi, kumaş en ölçüsü, perdenin kullanılacağı alanın ölçüleri hakkında bilgi sahibi olmalıyız.

2.2.3. Kumaş Hesabı Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar

- Yıkandığında çekebilecek, özellikle bitkisel dokuma kumaşlara çekme payı eklenmelidir.
- Desenli kumaşlarda, deseni özelliğine göre modelde desen birleştirme varsa fazla miktarda kumaş almak gerekir.
- Küçük desenli kumaşlarda, her bir boy perde için, 30 cm fazla kumaş gerekir.
- Büyük desenli kumaşlarda, her bir boy perde için desen büyüklüğü kadar fazla kumaş gerekir (pano desenler, ekoseler vb.)
- Dokuma sırasında kenarı yapılmış veya deseni hazırlanırken boyu en olarak düşünülmüş, eteği sulu kumaşlarda, hesaplama işi sadece pencere genişliği dikkate alınarak yapılır.
- Kumaşın düzgün kesilmemiş olabileceği göz önünde tutularak, hesaplama eğri payları dikkate alınarak yapılmalıdır.
- Uygulanacak modele göre büzgü ya da pili payı hesaplanmalıdır.
- Tül perdelerde, etek ucu belirlenen ölçü kadar katlanır ve kendi üstüne bir kat daha katlanır, bu ölçü göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü tüllerde katlama payının gölge yapmaması gerekir (6cm + 6cm veya 5cm + 5cm gibi).
- Yan kenar katlama payı 4cm + 4cm'dir. Kumaş özelliğine göre dikkat edilmelidir.

2.2.4. Perde Kumaşını Kesme

Perde kumaşları desen, tüy yönü ve doku özelliğindeki farklılıklardan dolayı kesim işlemi yapmadan önce konu ile ilgili aşağıdaki detaylar gözden geçirilmelidir.

- **Düz kumaşlarda**
  - Kumaş kesim masası üzerine düzgün olarak yerleştirilir. Kenar eğrilikleri varsa düzeltilir.
  - Perde boy ölçüsü, kumaşın boyu üzerinde işaretlenir. İşaretlenen yerden düz iplik takip edilerek kesilir (İplik çekilebiliyorsa iplik çekilir.).

Resim 2.12: Kumaştan iplik çekme

- Diğer parçaları kesmek için birinci parça, kumaş üzerine yerleştirilir. Kumaş işaretlenir, her defasında düz ipliğine dikkat edilir.
- Dokuma sırasında kenarı yapılmış veya deseni hazırlanırken boyu en olarak düşünülmüş, eteği sulu kumaşlarda, en ölçüsü kumaşın boyu üzerinde işaretlenir (kumaşın boyu en olarak kullanılır.).
- Bazı ipekli veya saten dokunuşlu kumaşlar, yönleri değiştiğinde ışığı farklı yansıtır. Bu kumaşlar kesilirken önce bir boy kumaş kesilir, ikinci ve diğer parçalar kumaşın yönü dikkate alınarak kesilir.
- Kadife ve havlı kumaşlarda hav yönüne dikkat edilmelidir. Hav yönü yukarı doğru ise, renk koyu ve güzel görünür fakat daha çok toz tutar.
- Ekose ve çizgili kumaşlarda, etek ucu katlandığında desen yarım kalmaması için, boy ölçüsüne desen özelliğine göre gerekli miktar eklenir.
- Önce bir boy perde kesilir, diğer parçalar üzerine yerleştirilerek ekose ve çizgilerine dikkat edilerek kesilir.

➢ **Emprime desenli kumaşlarda**

- Emprime, desenli kumaşlarda, desen bölünmeden, etek ucu katlandıktan sonra başlamalıdır. Öncelikle bir boy kesilir, diğer boylar desene göre kesilir. Desenin başlama ve bitiş noktaları diğer perdelerde uyumlu olmalıdır.
- Bir pencerede iki parça perde kullanılacaksa, perde kenarına gelen desenler yarım kullanılmalı ve perdeler kapatıldığında, desen birbirini tamamlamalıdır.
- Desen perdenin üstünde yarım kalabilir.
- Aynı odadaki bütün pencerelerde, desen aynı yerde bitmelidir.
- Eni dar olan kumaşlarda yapılacak olan eklemelerde, desen tam olarak tutmalıdır.

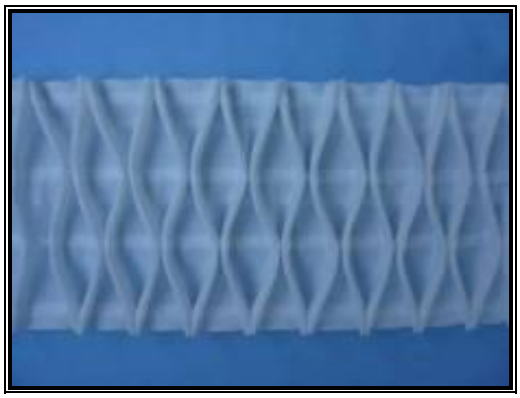
2.3. Basit Büzgülü Perde Dikimi

Her mekâna uyum sağlayan, istenilen renkte, düz ya da desenli genellikle ince kumaşların kullanıldığı 1'ene- 2'en ya da 1'ene-3 en ek pay verilerek bu fazlalıkların farklı araç ve gereçler kullanılarak büzülmesi ile oluşturulan perdelere büzgülü perdeler denir. Büzgülü perde gereçleri şunlardır:

- Büzgü ekstraforu

Resim 2.13: Büzgü ekstraforu

Resim 2.14: Büzgü ekstraforu

Resim 2.15: Büzgü ekstraforu

Resim 2.16: Büzgü ekstraforu

- Kordon,
- Ahşap veya metal çubuklar,

Resim 2.17:Metal çubuklar

Resim 2.18: Ahşap çubuklar

- Brizbiz çubuklar

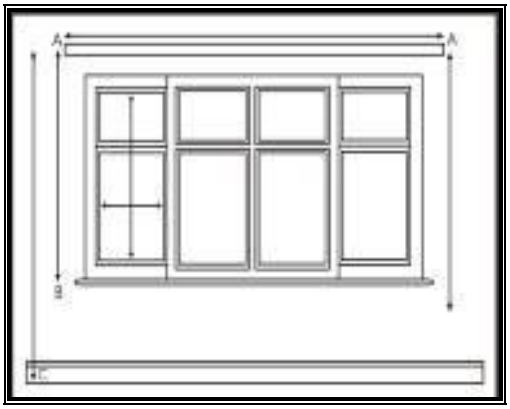
Resim 2.19: Birizbiz çubukları

Büzgülü perde dikiminde uygulama faaliyetinde verilmiş olan işlem basamakları uygulanır. Dikim işlemi bittikten sonra kumaşın özelliğine uygun ısıda ütü yapılır. Perde halkaları takılarak kullanılan büzgü gerecine ve tespit edilmiş olan ölçüye göre büzme işlemi yapılır. Son kontrol yapıldıktan sonra pencereye takılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Basit, uzun büzgülü perde çalışması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Basit büzgülü perde dikimi için uygun çalışma ortamı hazırlayınız.	 ➢ Düzgün ve geniş bir masa hazırlayınız.
➢ Model belirleyiniz.	

➢ Pencere ölçünüzü alınız.	 ➢ Ölçü almak için gerekli araçlarınızı hazırlayınız. ➢ Belirlenen model özelliğine göre ölçü alınız (Düz, uzun tül perde çalışması yapacaksınız.). ➢ Ölçülerinizi kontrol ediniz.
➢ Perde kumaşınızı seçiniz.	
➢ Model ve pencere ölçünüze göre kumaş hesabınızı yapınız. ➢ Büzgü veya pili ve kıvırma paylarını ekleyiniz. Büzgü ekstraforunun özelliğine göre 100/100, 100/200, 100/300 gibi büzgü payı veriniz.	

➢ Masaya kumaşınızı yerleştiriniz. ➢ Ölçülerinize uygun çiziniz. ➢ İplik çektiğiniz yerden ya da düz iplik takip ederek kesiniz.	 ➢ Eğrilikler var ise düzeltiniz. ➢ İplik çekilebiliyorsa iplik çekiniz.
➢ Perdelik kumaşınızı kesiniz.	 ➢ Kumaş ve desen özelliğine dikkat ediniz.
➢ İkinci boyu, kesilen parçanın üzerine yerleştirerek kesiniz.	➢ Doku ve desen özelliğine dikkat ederek bu şekilde çalışma size kolaylık sağlayacaktır.
➢ Perdeyi dikime hazırlayınız. ➢ Etek ucunu katlayınız. ➢ (6cm+6cm) Dikiş payı gölge yapmaması için iki defa katlayınız.	➢ Kumaş kaymaması için iğneleyiniz.
➢ İki yan dikişi de aynı şekilde gölge yapmaması için 4cm+4 cm katlayınız. ➢ Perde dikiminde ilk işlemin etek ucu dikişi olduğuna dikkat ediniz.	

➢ Yan dikişlerini dikiniz.	 ➢ Üst kenarı 5cm+ 5cm katlayarak dikiniz.
➢ Büzgü ekstraforunu hazırlayınız.	 ➢ Büzgü ekstraforunu, perde genişliğinden 2 cm daha uzun kesiniz.
➢ Büzgü ekstraforunu dikiniz.	 ➢ Üstten 2 cm pay bırakarak yerleştiriniz.
➢ Önce üst kısmı, sonra alt kısmı seyrek ayarda makinede dikiniz. Dikişe 2 mm içeriden ekstraforu temizleyerek başlatınız.	

➢ Perde halkalarını takınız.	 ➢ Perde halkalarını büzgünüze uygun sıklıkta takınız.
➢ Ütüleme işlemini yapınız.	 ➢ Kumaş özelliğine göre ayarlanmış ısı ile ütüleyiniz.
➢ Büzgü ekstraforunu büzünüz.	 ➢ Büzgü ekstraforunu büzerek perdenin büzgüsünü ayarlayınız.
➢ Kalite kontrol yapınız.	 ➢ Perdenizin modelinize ve ölçülerinin uygunluğunu kontrol ediniz.
➢ Perdenizi pencereye takınız.	➢ Perdenizin halkalarını kullanarak kornişe takınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Düz kumaşların kesiminde aşağıdakilerden hangisine dikkat edilir?
A) Kesim masasına düzgün yerleştirilmesine dikkat edilmez
B) Her tür kumaş işaret kalemi ile çizilir ve kesilir.
C) İşaretlenen yerden düz iplik takip edilerek kesilir.
D) Kesim sırasında kumaşların eni önemli değildir.

2. Ekose desenli kumaşların kesimi sırasında nelere dikkat edilmez?
A) Kumaşın desen özelliğine dikkat edilmez.
B) Ekose desen payı verilir.
C) Önce bir boy kesilir, sonra diğer boylar sırasıyla kesilir.
D) Ekose deseninin büyüklüğü veya küçüklüğüne dikkat edilmez.

3. Kumaş hesabı yaparken aşağıdakilerden hangisi düşünülmez?
A) Perdenin rengi
B) Pencerenin ölçüsü
C) Kumaşın desen özelliği
D) Kumaşın eni

4. Yan kenar katlamayı payı aşağıdakilerden hangisidir?
A) 2+5
B) 5+5
C) 4+4
D) 3+3

5. Küçük desenli kumaşlarda kumaş hesabı yaparken ne kadar ek pay hesaplanmalıdır?
A) 25 cm
B) 30 cm
C) 35 cm
D) İstenildiği kadar

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise Doğru, yanlış ise Yanlış yazınız.

6. **(…)** Aynı odadaki bütün pencerelerde, desen aynı yerde bitmelidir.

7. **(…)** Kadife ve havlı kumaşlarda hav yönüne dikkat edilmez

8. **(…)** Perde dikiminin ilk basamağı kumaşın ütülenmesidir.

9. **(…)** Tül perde dikişinde etek ucu 6+6 veya 5+5 katlanır.

10. **(…)** Büzgü ekstraforunun özelliğine göre kumaşa ilave yapılır.

11. **(…)** Perde boyunu kullanacağımız mekâna göre biz tespit ederiz.

12. **(…)** Perde halkaları ekstrafor dikilmeden önce geçirilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise "Modül Değerlendirme"ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bitmiş ölçüsü: 50x50 cm güneşlik amacıyla kullanılan perdelik kumaştan ya da Amerikan kumaştan büzgü ekstraforu (100/200) ile perde çalışınız.

Süre: 8 ders saati

İşlem basamakları	Öneriler
➢ Çalışmanıza uygun ortamı hazırlayınız.	➢ Çalışmaya uygun olmasına önem veriniz.
➢ Bitmiş ölçüsü 50x50 cm olacak olan perde için ölçü alınız.	➢ Ölçülerin tam olmasına dikkat ediniz.
➢ Kumaş hesabı yapınız.	➢ Ölçü ve kumaş hesabını tam yapınız.
➢ Kumaşınızı ölçünüze uygun çiziniz.	➢ Dikkatli çalışınız.
➢ İplik çekerek ya da düz iplik takip ederek kesiniz.	➢ Kumaşı dikkatli kesiniz.
➢ Etek ucunu katlayınız.	➢ Eşit kalınlıkta katlayınız.
➢ Etek ucunu makine çekiniz.	➢ Dikiş yönüne dikkat ediniz.
➢ Yan kenarları katlayınız.	➢ Eşit kalınlıkta katlayınız.
➢ Yan kenarları makine çekiniz.	➢ Dikiş yönüne dikkat ediniz.
➢ Üst kenarı katlayınız.	➢ Eşit kalınlıkta katlayınız.
➢ Üst kenarı makine çekiniz.	➢ Dikiş yönüne dikkat ediniz.
➢ Büzgü ekstraforunu yerleştiriniz.	➢ Ekstraforun boyu perde ile eşit olmalıdır
➢ Büzgü ekstraforunu makine çekiniz.	➢ Dikişin sağlamlılığını kontrol ediniz.
➢ Perde halkalarını takınız.	➢ Halkaların eşit aralıkta olmasına dikkat ediniz.
➢ Ürüne uygun ütüleyiniz.	➢ Ütü ısısını ayarlayınız.
➢ Süreyi iyi kullanınız	➢ Zamanı iyi değerlendirin
➢ Kalite kontrol yapınız.	

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1'İN CEVAP ANAHTARI

1	**Doğru**
2	**Doğru**
3	**Yanlış**
4	**Doğru**
5	**Yanlış**
6	**Doğru**
7	**Yanlış**
8	**Perdeler**
9	**Pencere kusurlarını**
10	**Aile zevkleri**
11	**Bağlanmış**
12	**Dekor perdesi**
13	**Dubleli ve dublesiz**

ÖĞRENME FAALİYETİ -2'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	**C**
2.	**D**
3.	**A**
4.	**C**
5.	**B**
6.	**Doğru**
7.	**Yanlış**
8.	**Yanlış**
9.	**Doğru**
10.	**Doğru**
11.	**Doğru**
12.	**Yanlış**

KAYNAKÇA

- GÜREL Süeda. Ev İdaresi, ANKARA, 1976.
- TÜRK DİL KURUMU, Türkçe Sözlük, ANKARA.
- YURDEMİ, Ümran. Dekorasyon ve Mefruşat Hazırlama, ANKARA,1992.